

Course Plan

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت آموزشی

سازمان آموزش عالی
مرکز مطالعات و نوآوری

دانشکده: پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: پرستاری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

دوم 1402-1403 نیمسال تحصیلی:

نام و شماره درس: اصول مدیریت خدمات پرستاری

تعداد و نوع واحد: 2 واحد نظری

پیش‌نیاز: ندارد

مکان برگزاری کلاس: کلاس 202

زمان برگزاری کلاس: سه شنبه 18-20

نام مدرس: فرج زاده

آدرس دفتر مسوول درس: دانشکده پرستاری و مامایی

زمان تماس یا مراجعه به دفتر: ساعت 13-14

تلفن دفتر: 32381415

آدرس پست الکترونیک مسوول درس: farajzadeh_zahra@yahoo.com

هدف کلی: آشنا نمودن دانشجویان با دانش مدیریت، اصول و فرایند مدیریت خدمات پرستاری و کاربرد آن در سرپرستی عرصه ها و سطوح مختلف ارائه مراقبت های پرستاری با تاکید بر کاربرد عدالت و مبانی مدیریت اسلامی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

اهداف اختصاصی:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجو قادر باشد به طور صحیح:

- 1_ مدیریت را از دیدگاه صاحب نظران تعریف نماید.
- 2_ تاریخچه مدیریت را شرح دهد.
- 3_ سطوح مدیریت خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- 4_ مکاتب اصلی مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک، تئوری سیستم ها) را بیان نماید.
- 5_ اصول و وظایف مدیریت را توضیح دهد.
- 6_ فرآیند برنامه ریزی (تعریف، اصول، مراحل و انواع) را شرح دهد.
- 7_ فرآیند تأمین نیروی انسانی، روش های برآورد نیروی انسانی مورد نیاز در پرستاری با توجه به استاندارد ها را بیان نماید.
- 8_ فرآیند تصمیم گیری، مفاهیم، انواع تصمیم ها، روش های تصمیم گیری و تصمیم گیری در شرایط مختلف در پرستاری را توضیح دهد.
- 9_ اهمیت و روشهای بهسازی نیروی انسانی را توصیف کند.
- 10_ فرآیند سازمان دهی را توضیح دهد.
- 11_ الگوهای ارائه مراقبت های پرستاری در عرصه های مختلف بهداشتی درمانی را بیان نماید.
- 12_ فرآیند هدایت و رهبری را بیان کند.
- 13_ شیوه های رهبری و کاربرد آن در هدایت فعالیت های خدمات پرستاری را شرح دهد.
- 14_ تفاوت مدیر و رهبر را بیان نماید.
- 15_ عوامل مؤثر در هدایت و رهبری (انگیزش، ارتباط، هوش هیجانی، تغییر، طراحی و توسعه شغلی، غنی سازی) و کاربرد آن در اداره امور خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- 16_ فرآیند کنترل و ارزشیابی عملکرد در مدیریت خدمات پرستاری را شرح دهد.
- 17_ مراحل و اصول بودجه بندی در مدیریت خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- 18_ اعتباربخشی را تعریف و لزوم و مراحل آن را شرح دهد.
- 19_ قوانین و مقررات و کاربرد آن در خدمات پرستاری را بیان نماید.
- 20_ اصول صحیح گزارش نویسی و مسئولیت قانونی پرستار را شرح دهد.
- 21_ کاربرد اخلاق و ارزش های اسلامی در مدیریت خدمات پرستاری را بیان کند.

وظایف / تکالیف دانشجویان:

- 1_ شرکت فعال در کلاس
- 2_ مطالعه مطالب پیش بینی شده برای جلسه مورد نظر و حضور در کلاس با آمادگی و پیش زمینه ذهنی
- 3_ ارائه کنفرانس

ارزشیابی دانشجویان:

- شرکت فعال در بحث های کلاسی 5%
- 2_ ارائه کنفرانس به صورت گروهی (5-4 نفر) 10%
- 3_ کوئیز (جلسه چهارم و جلسه دوازدهم) 15%
- 4_ امتحان میان ترم (جلسه هشتم) 30%
- 5_ امتحان پایان ترم 40%

سیاست مسوول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

جدول زمانبندی درس نیمسال دوم 1402-1403

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	موضوع	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
جلسه اول	1402/11/17	18-20	تعریف مدیریت، تاریخچه مدیریت، سطوح مدیریت پرستاری، ساختار و نمودار تشکیلاتی سازمانهای بهداشتی و درمانی، حیطه مدیریت و عوامل مؤثر بر آن، انواع ساختار سازمانی	ارزشیابی تشخیصی
جلسه دوم	1402/11/24	18-20	مکاتب مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک، تئوری سیستم ها)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه سوم	1402/12/1	18-20	اصول و فرایند مدیریت، تعریف، مراحل، انواع و اصول برنامه ریزی، تأمین نیروی انسانی، مراحل و چگونگی بر آورد نیروی انسانی مورد نیاز و عوامل مؤثر بر تأمین نیروی انسانی (کنفرانس گروه اول)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه چهارم	1402/12/8	18-20	فرایند تصمیم گیری، مفاهیم، انواع تصمیم ها، روش های تصمیم گیری و تصمیم گیری در شرایط مختلف در پرستاری (کوئیز اول)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه پنجم	1402/12/15	18-20	اهمیت و روشهای بهسازی نیروی انسانی (کنفرانس گروه دوم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه ششم	1402/12/22	18-20	سازمان دهی، مبانی تقسیم کار، روشهای سازمان دهی، مزایا و معایب تقسیم کار، مفاهیم نقش صف، ستاد، اختیار، قدرت، تمرکز و عدم تمرکز (کنفرانس گروه سوم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه هفتم	1403/1/21	18-20	روشهای تقسیم وظایف بین کارکنان پرستاری و مامایی و مزایا و معایب آنها (کنفرانس گروه چهارم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه

مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف هدایت و رهبری، منابع قدرت رهبری، ویژگیهای رهبری، انواع رهبری (امتحان میان ترم)	18-20	1403/1/28	جلسه هشتم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	شیوه های رهبری، عوامل مؤثر بر انتخاب شیوه رهبری، رهبری در پرستاری، تعریف رهبری و مدیریت اثر بخش، تفاوت و تشابه مدیر و رهبر (کنفرانس گروه پنجم)	18-20	1403/2/4	جلسه نهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف انگیزش، نظریه های انگیزشی، انواع انگیزش، تجزیه و تحلیل نظریه های انگیزشی، طرق اعطا پاداش به عملکرد مطلوب	18-20	1403/2/11	جلسه دهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف ارتباط، انواع ارتباط، اهمیت ارتباط، اصول ارتباط اثربخش، موانع ارتباط اثربخش (کنفرانس گروه ششم)	18-20	1403/2/18	جلسه یازدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	هوش هیجانی، تغییر، طراحی شغل و توسعه شغلی، چرخش شغلی و غنی سازی (کوئیز دوم)	18-20	1403/2/25	جلسه دوازدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	کنترل و مراحل آن، انواع کنترل، اصول کنترل و ارزشیابی، ابزار ارزشیابی، نظریه های ارزشیابی، مشکلات ارزشیابی عملکرد	18-20	---	جلسه سیزدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف بودجه، اصول بودجه، انواع بودجه، فرآیند و مراحل بودجه، بودجه در مدیریت پرستاری (کنفرانس گروه هفتم)	18-20	1403/3/1	جلسه چهاردهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف اعتباربخشی و لزوم و مراحل آن، قوانین و مقررات و کاربرد آن در خدمات پرستاری، اصول صحیح گزارش نویسی و مسئولیت قانونی پرستار	18-20	---	جلسه پانزدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	کاربرد اخلاق و ارزش های اسلامی در مدیریت خدمات پرستاری (کنفرانس گروه هشتم)	18-20	1403/3/8	جلسه شانزدهم

عناوین پیشنهادی جهت ارائه کنفرانس گروهی :

- مدیریت تغییر، هوش هیجانی، اعتباربخشی، مدیریت زمان، مدیریت استرس، مدیریت تضاد، مدیریت بحران، مدیریت ریسک در خدمات پرستاری،

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

- 1- مدیریت پرستاری و مامایی: محبوبه یعقوبیان -1387
- 2- مدیریت و رهبری در پرستاری و مامایی: روناک باباشهبابی -1386
- 3- اصول مدیریت خدمات پرستاری: دکتر ایروان مسعود اصل -1389
- 4- راهنمای مدیریت پرستاری: مارینرتومی - 1371.
- 5- کاربرد مهارت‌های مدیریت در خدمات پرستاری: منیژه قابلجو - 1369.
- 6- اصول مدیریت پرستاری میر محمد حسینی 1389 .
- 7- مدیر و رهبر اثربخش در پرستاری داگلاس: ترجمه شکر نیا - 1375.
- 8- اصول و مبانی مدیریت پرستاری خسروی 1384 .
- 9- اصول مدیریت در پرستاری علی سلطانی 1388 .
- 10- اصول و مبانی مدیریت در پرستاری. دکتر سیداحمد موسوی و همکاران، 1384.
- 11- اصول مدیریت پرستاری ناهید دهقان نیری 1388.
- 12- انگیزش و رفتار در کار: ترجمه دکتر علوی - 1372.
- 13- روانشناسی مدیریت و سازمان: دکتر علوی - 1371.
- 14- بزرگترین اصل مدیریت در دنیا: مایکل لوبوف - ترجمه: ایران نژاد - 1375.
- 15- مدیریت پرستاری و مامایی: هرو آبادی و مریباغی - 1385.
- 16- مدیریت رفتار سازمانی: دکتر علوی - 1380.
- 17- نگرشی بر مدیریت اسلامی: تقوی دامغانی - 1370.
- 18- اصول مدیریت خدمات پرستاری: رضایی - 1383.
- 19- مدیریت رفتار سازمانی، کاربرد منابع انسانی: پال هرسی و کنت بلانچارد، ترجمه دکتر علی علاقه بند - 1380.
- 20- مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن: محمد علی انصاری، حبیب اله دعایی و سید سعید مرتضوی - 1385.
- 21- مدیریت منابع انسانی، نگرش کاربردی: دکتر حبیب اله دعایی - 1386.
- 22- Leadership and nursing care management, Huber.
- 23- Nursing Management and Leadership, Marinertomy.
- 24- Leadership in nursing, Wedderburn.
- 25- Communication in nursing, Julia Balzer Riley.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

منابع اصلی درس

۱. مورهد جی، و گریفین آر. رفتار سازمانی (ویرایش جدید). ترجمه سید مهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده. چاپ هیجدهم. تهران، انتشارات مروارید. ۱۳۹۱.
۲. بلانچارد، کنث. هرسی، پال. مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی). ترجمه دکتر علی علاقه بند، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر. ۱۳۹۱.
۳. آصف زاده، سعید. شناخت بیمارستان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۶۹.
۴. هروآبادی، شفیقه و مرباگی، اکرم. مدیریت پرستاری و مامائی. تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران ۱۳۷۵.
۵. رضائیان، علی. اصول مدیریت. تهران: انتشارات سمت. ۱۳۸۵.
۶. مکارم شیرازی، ناصر. مدیریت و فرمان دهی در اسلام. قم: انتشارات هدف ۱۳۶۷
7. Swansburg Russell C. and Swansburg Richard J. Introduction to Management and Leadership for Nurse Managers (Last Edition) Jones & Bartlett Learning
8. Marriner-Tomey Ann. Guide to nursing management and leadership (Last Edition) St. Louis, Mo.: Mosby
9. Huber, Diane. Leadership and Nursing Care Management (Last Edition) Saunders Elsevier
10. Tappen, Ruth M. Nursing Leadership and Management: Concepts and Practice (Last Edition) F a Davis Company

۱۱. مجلات معتبر داخلی و خارجی مرتبط نظیر لیست زیر

مجله علمی و پژوهشی مدیریت پرستاری

1. Journal of Nursing Administration (JONA)
2. Journal of Nursing Management
3. Journal of Nursing Administration Quarterly
4. Journal of Leadership in Health Sciences
5. Journal of Nursing Care Quality
6. Canadian Journal of Nursing Administration
7. Journal of Nursing Leader
8. Journal for Nurses in Staff Development

نام و نام خانوادگی تدوین کننده: زهرا فرج زاده

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران